

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Papi uralom.

Szerte hangzik a jelszó országunkban: küzdeni kell a papi uralom ellen. De nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában: le a papi uralommal. Küzdeni kell ellene a felvilágosodottság szent nevében!

Annyiszor hallottuk már ezt a harcias szót, hogy kitevé magunkat a középkori sötétség vádjának, végre bátorkodunk megkérdezni: miben áll az az uralom? Mert ha valaki gonosz, akkor küzdeni kell ellene minden tisztességes férfiúnak; ha valami jó, akkor nem szabad azt bántania még a tisztességtelennek sem.

A papi uralmat csak a katolikus papságnál keresik. — Sokat hallottunk papi uralomról, civilizált országban s mindig a katolikus papság uralmát értették alatta. Bátorkodom tehát kérdezni: miben áll a katolikus papság uralma?

Vegyünk egy magyar honpolgárt; például téged nyájas olvasóm, miben parancsol neked a pap? Kezdjük a római pápán és végezzük az utolsón, a szegény káplánon.

Ha megszületél, az állam megbünteti az apádat, ha be nem jelent az anyakönyvvezetőnél. Mivel bünteti meg a pap? Arra, hogy katolikus légy, nem kényszeríthet semmi papi hatalom.

Ha iskolába nem mész, megbünteti az állam; a pap sehogy.

Ki kényszerít, hogy templomba menj? Senki! Ki kényszerít, hogy gyónni menj? Senki! Ki kényszerít, hogy menj áldozni? Senki! Ki kényszerít arra, hogy a templomban esküdjél meg? Senki! Ki kényszerít arra, hogy pappal temettesd el magad? Senki!

Vagy mondj valamit, amire téged vallásod, vagy a papi uralom kényszerítene? Mondj bármilyen vallási kötelességet, melyet nem szabad akaratból vállaltál magadra?

Hogy uralkodik akkor feletted a pap? Hol van hát a papi uralom?

Ugy-e hallgat rájuk a nép és az ellen küzdesz? Hát igen. És ugyanakkor azt akarod, hogy rád hallgasson! És még egy kérdést: mennyivel vagy te jobb? Miért hallgasson inkább tereád? A népet semmi sem kényszeríti arra, hogy a papra hallgasson.

A papság sötétségben leledző? És lám milyen nagyszerű és nagy tudományú férfiak mint te nem bírnak uralomhoz jutni!

A papok butítják a népet? Mondd meg: kik és hol butítottak? Ha butaság, ne kövesd! Ki kényszerít rá?

Hanem ha úgy élnél, ahogy téged annak idején vallásodra oktattak, milyen ember is volnál te? Ha vallásod szerint élnél, tisztességesebb, becsületesebb ember aligha járna a föld hátán és nem volna a hazának tisztességesebb polgára, az emberiségnek hasznosabb tagja, mint te.

Itt van a papi vagyon! Ha ez ellen küzdesz, küzdeld már nem szellemi harc, nem a világosságnak a sötétség ellen való harca ez. — Hisz te akkor nem a dicső eszméért harcolsz, ha nem azért, mert azt akarod magadnak megkaparintani, amit nálunk olyan borzasztó bűnnek tartasz.

A papi uralom ellen tehát nem küzdesz, mert ilyen nincs sehol.

Hanem a küzdelem egészen másért folyik. Az állam, még a vallástalan állam is belátja, hogy a vallásához hű és a vallása szerint élő polgár sokkal hasznavehetőbb fia hazájának, mint a vallástalan. — Azért istápolja a vallásokat. Mi következik ebből? Sem az, hogy van papi uralom, sem az, hogy ha volna, ellene küzdeni kellene.

Azt is hallani, hogy a pap személyével riaszt el a vallástól és ezzel rontja a vallást. Te pedig ugyebár fentartod? Hirdeted szóval és példával? És nem szánod azt a vallást, melyet a te tudományod és erkölcsöd védelmez?

Lám: nem a papi uralom ellen harcolsz. Hanem az eszme ellen, mely fennen hirdeti, hogy minden gonoszság megkapja a maga büntetését, akármilyen raffinériával öltözteted hófehér köntösbe, mely imádja a jó örök megjutalmazóját és retteg a gonosz halhatatlan bírójától. Az Istenben hívő nép nem lesz kész eszköze a lelketlen gonoszságnak és udorító butaságnak. Vallásos tömeget a te erkölcséiddel kormányozni nem fogsz soha. Így fest a papi uralom elleni küzdelem.

H i r e k.

Brassó, 1910. január 18.

Szt. Antal otthonban a következő napok mint üresek és szabadok. Aki a szegény gyermekek számára a főzést elvállalni akarná, jelentse be akaratát az otthon vezetőségénél László Elek gondnoknál.

Vasárnapi multságok. Tegnap számunkból kimaradt két referáda. Az egyik a Br. Ip. Ifj. Önk. Egl.-nek tudományos felolvasó estélye, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A műsorból ki kell emeljük Zakariás elnök megnyitóját és Tersztyánszky tanár előadását „saját otthon“-ról. A műsor többi pontjai, különösen „Katonásan“ bemutatott szindarab aratott sok tapsot. A másik a helyb. *csizmadia mesterek multságá*. Jó, kedélyes összejövetelnek voltunk szemtanúi. A műsor kifogástalan és multságos volt. A táncról is beszélnék, mert alaposan kivették részüket a megjelentek.

Február 1-én tartja a r. k. nőgyesület idei estélyét. A Redout termei úgy hisszük, mint mindig most is meg fog telni. Ez is a rendje, mert fura dolog volna az, hogy ha mi a miénket nem pártolnók akkor, mikor ép katolikusaink tüntetőleg vettek részt a más felekezettű és jellegű jótékony nőgyesületek estélyein és a miénktől elmaradnának. A rendezőség és elnökség végtelen módon fárad, hogy a legkényesebb igényeket kielégítse. Rajta! Legyünk ott mindnyájan.

Öngyilkossági kísérlet. Jeckel Péter lakatos-tanonc ma reggel 1/4 7 órakor Horváth és Konrád lakatos mesterek Hosszu-u. 17. sz. alatti műhelyében öngyilkossági szándékból szájba lötötte magát. Súlyos sérülésével a helyi kórházba szállították. Tették oka állítólag rossz bánásmód.

Harcászati gyakorlat. A brassói 24. honvéd gyalogezred f. hó 22-én a Pojánában éles töltevényekkel harcászati gyakorlatot tart, miért is nevezett napon az ott tartózkodás tilos.

Rendelet a kiskoruak dohányzása ellen. Besztercenaszód vármegye követésre méltó szabály-

rendeletet alkotott, melyben a 15 évesnél fiatalabb gyermeknek a dohányzást megtiltja. A szabályrendelet kimondja, hogy egészségi és tűzrendészeti szempontból tilos, hogy 15 évnél fiatalabb gyermekek dohányozzanak. A dohányzó és tüzelőszereket a gyermeknek eladni vagy átadni szintén tilos. A szabályrendelet szerint e tilalmak megszegése kihágás és 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető. A szülő, gyám, ki a gyermeknek a felsorolt kihágást megengedi vagy elnézi, kihágást követ el s büntetendő. Egy ily szabályrendelet nagyon ráférne Brassó vármegyére is. Gyakran látunk 15 évnél fiatalabbakat dohányozni.

Államosítás. Háromszék közönségének régi vágya teljesül azzal, hogy a Brassó-háromszéki vasutnak főként Sepsiszentgyörgy-brassói vonalat vegye át az állam s ezzel a túl magas tarifák szűnjének meg. Beavatott körök információja szerint az államosítás ezen év első felében, legkésőbb májusig megtörténik és a pálya-átalakítással kapcsolatban a sepsiszentgyörgyi állomási épület is modern, megfelelő kiépítésben részesül. A sokszoros felterjesztésnek tehát megvan a kellő eredménye.

Helyettes igazgatók a státus gimnáziumaiban. A „Közművelődés“ írja: Az igazgatótanács dec. havi ülésének határozatából az egyes tantételek igazgató-helyettesét választották, aki az igazgatót akadályoztatása esetén állandóan helyettesíthesse (de utódlási jog nélkül). A választás eredménye a következő: Brassóban: Gyárfás Tihamér dr.; Csiksomlyón: Szlávics Ferenc; Gyula-Fehérvárt: Péter János dr.; Kézdivásárhelyen: Koch Sándor; Marosvásárhelyen: Misz Olivér; Székelyudvarhely: Kovács János; Kolozsvárt: a kegyesrend kormányának határozatától függ a helyettes igazgató megbízása.

A városok államsegélye. Amint köztudomású, a miniszterium már kiutalta a városok államsegélyét. A most kiutalt összeg 1916-ra két millióról nyolc millióra emelkedik. Az erdélyi városok a következő összegeket kapják jelenleg: Abrudbánya: 3000, Gyulafehérvár: 7000, Nagyenyed: 5000, Vizakna: 3000, Kolozsvár 66000, Marosvásárhely: 26000, Brassó: 20000, Beszterce: 9000, Csikszerecs: 5000, Gyergyószentmiklós: 5000, Fogaras: 7000, Kézdivásárhely: 5000, Sepsiszentgyörgy: 5000, Déva: 5000, Hátszeg: 5000, Szászváros: 5000, Vajdahunyad: 4500, Erzsébetváros: 4000, Szászrégen: 7000, Medgyes: 9000, Segesvár: 7500, Nagyszeben: 1709, Szászsebes: 6000, Dés: 8000, Szamosujvár: 7000, Torda: 10000, Székelyudvarhely: 8000 korona.

Figyelem! Ha az országos vásárok biztos adatait, a posta- és távirda díjszabályait, a bélyegilletéket tudni akarja s emellett kellemesen szorakoztató olvasmányokhoz akar jutni vegye meg Zeidner H. könyvkiadóhivatalában Brassóban megjelent „Uj erdélyi naptár.“ Ára 50 fillér. Vidékre postán küldve bérmentve 65 fillér, mely bélyegekben is küldhető.

Kapható: Fiókküzlünkben Kolostor-utca 25. **Viszont elárúsítók előnyös árkedvezményben részesülnek!!**

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Hirscher- és Vár-utca sarkán — Adler-féle házban
egy a mai kor követelményeinek megfelelő **fűszer-, liszt- és csemege üzletet nyitottam**, a hol mindezen szak-
mába vágó cikkeket a legjutányosabb árban árusítom.

Növény és műzsirnagy raktár.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

tisztelettel
Herskovits Adolf.

RIETH órák, optikaiszerek, aranyárúk és javítási
műhelye. „Chronologia“
Brassó, Tehénpiac 4 (A vörös csillag mellett).

Mindennemű javítások pontosan, szaktudással, gyorsan és
jótállás mellett eszközöltetnek.
Megrendelések ha még oly komplikáltak is szakszerűen lesz-
nek elkészítve.
Csillagászati időjelzés naponkint. — Régi szász övek, tük stb,
műhelyemben utasítás szerint a legpontosabban készülnek el.
Órák, arany és ezüst neműek a hivatalos fémjelzéssel vannak
ellátva. — Órákért 5 évi jótállás,
Szemüvegek, órcsüptetők, Perioszkopikus és akromatikus
üvegek rendelvény szerint lesznek összeállítva.

A Ciriakus cég órái általam lesznek javítva.

Értesítés!

Nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy
Brassóban Kórház-utca 33. sz. alatt

Galantri szűcsműhelyt

nyitottam, hol mindennemű megrendelések, átalakítások a legújabb
divat szerint eszközöltetnek.

■ **Ugyszintén javítások is elfogadtatnak.** ■

A pártfogásukat kérve maradok

tisztelettel
Weiszfeiler Sándor utóda.

Paizs Vilmos
Férfiszabó
Brassó Kórház-utca 37 sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek e szakmába vágó munkákat
pontos gyors kiszolgálást legjutányosabb árak mellett.

teljes tisztelettel
Paizs Vilmos

Gyógyborok

mint Malaga, sötét és aranyárga, Madeira, Scherry
ugymint gyógycognac, tiszta borbárlatot ajánlják legjobb
minőségben olcsó árak mellett

Lang és Theil drogeria, Brassó
Buzasor 8. sz. — Telefon-szám 219.

Könyvkötészet és Aranyozó Intézet
Podék Emil
elvéllal olcsó árak mellett minden e
szakmába vágó munkákat, valamint
doboz és pipere munka készítését leg-
modernebb kivitelben.
Brassó Lópiac 11 sz.

Szele János
férfi szabó
Brassó Árvaház-utca 13 sz.
Ajánlja a n. é. közönségnek e szak-
mába vágó munkákat pontos gyors
kiszolgálást legjutányosabb árak mellett

teljes tisztelettel
Szele János

Russu Demeter
sziggyártó
Brassó Árvaház-utca 15 sz.
Ajánlja a n. é. közönségnek e szak-
mába vágó munkákat pontos gyors
kiszolgálást legjutányosabb árak mellett

teljes tisztelettel
Russu Demeter

Sirbu János
műlakatos és vízvezeték
berendező
Brassó, Csizmadia-utca 8.
ajánlja magát a n. é. közön-
ségnek. Minden e szakmába
vágó munkákat, a legjutányo-
sabb árban nagyon pontos és
gyors kiszolgálás mellett elvái-
lal és kéri a becses pártfogást.

Ruggyanta-bélyegzők!
verseny nélküli minőségben
— kívánatra — a rendelés
napján készülnek

Sole Lipót, vésnők
ruggyanta-bélyegző- és
pncsét-bélyeg (vigenta)
gyárosnál.
Brassó, Weisz Mi-
hály utca 2 szám.
E szakmába vágó munkák nálam
kivétel nélkül készülnek!

Van szerencsénk a n. é. közönségnek
b. tudomására hozni, hogy helyben,
Fekete-utca 12 sz. a. modernül be-
rendeztet

asztalos műhelyt
nyitottunk. Elvéllalunk bármennemű szak-
mabeli munkálatokat, ugymint divatos
butorokat, bolti-portálókat, épület- és
bolti-berendezéseket és alapos szakis-
mereteink révén azon kellemes helyzet-
ben vagyunk, hogy kényesebb igénye-
ket is teljesíthetünk. — B. pártfogá-
sát kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel
Szabó István és Társa.

Mindennemű virágösszeállítások
egyszerű és nagyobb szabásu
kivitelben mérsékelt árak mellett

kapható a

Katzianer & Fink féle
virágüzletben Kolostor-utca 29.

„Szilágyi-Szálloda“
ujonnan berendezett szobák, étterem-kávéház, cukrázda

Gyergyószentmiklós.

Minden vonatkozásnál társaskocsi a vasutnál!

Férfiruhákat
a legújabb divat szerint
gyorsan, olcsó árak mellett
készít:

Beer Gusztav, férfiszabó,
Brassó, Árvaház-utca 9.

Lakás berendezések
szolid és modern kivitelben, juhar,
mahagoni, paliszander fából, minden-
nemű színben elvái-
lal

Teyerling János
asztalosmester, Lópiacz 26 sz.
Ugyan itt egy szeczeszios, elegáns
hálószoba berendezés is eladó.